

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Саидзода Ниёзмухаммад Саид дар мавзуи «Ҷанбаи педагогии ташаккул додани ҷуръатнокии ахлоқии мактаббачагони хурдсол дар ҷараёни корҳои таълимӣ-тарбиявӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст

Дар шароити кунунӣ унвончу Саидзода Ниёзмухаммад Саид ба сифати таҳқиқоти диссертатсионӣ мавзӯи мубрамро интихоб намудааст, чунки имрӯз аз косташавии ахлоқи насли наврас аҳли ҷомеа изҳори нигаронӣ намуда истодааст. Мубрам будани интихоби мавзуи диссертатсионӣ ба ақидаи унвончу дар он зоҳир меёбад, ки мактаббачагон, алаҳхусус мактаббачагони хурдсол дар бисёр ҳолатҳо бинобар сабабаби маҳдуд будани таҷрибаи ҳаётӣ, иродаи мустаҳкам надоштан ва бечуръатӣ рафторҳои дурусти ахлоқиро ба амал бароварда наметавонанд. Ин мубрамият дар муқаддимаи диссертатсия аз ҷиҳати илмӣ асоснок карда шудааст.

Унвончу комилаи дуруст таъкид намудааст, ки барои ташаккули малакаи ҷуръатнокии ахлоқӣ дар мактаббачагони хурдсол пеш аз ҳама дар оила ва мактаб муҳити солим, ризоияти маънавӣ, дӯстӣ, оромӣ ва ҷеҳракушодӣ бояд ҳукмфармо бошад. Махсусан, ваҳдати волидон дар тарбияи фарзанд дар ҳама синну сол зарур аст; дар коллективи ҳамсолон ҳамдастиву дӯстӣ ва муҳаббат, эҳтироми якдигар, ғамхорӣ нисбат ба якдигар доимо бояд ҳувайдо бошад, ки ин амалҳо ба тарбияи кӯдак таъсири мусбат мерасонанд; муносибати омӯзгор ба хонандагон новобаста аз ҷинсу синну сол ва мароқангезиашон бояд яхела бошад; тарбияи малакаи ҷуръатнокии ахлоқӣ бояд дар худ мақсаду ҳадаф, нақшаи бонизом ва кори мунтазам, эътибору ғайратмандӣ, ҷустуҷӯкор будан, мустақилӣ, сифатҳои неки ахлоқӣ, иродаи мустаҳкамро дошта бошад.

Боиси дастгирӣ, ки унвонҷӯ дар чараёни ташкилу баргузор намудани корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ ба масъалаи роҳбарӣ намудан ба тарзи дурусту оқилонаи ташкилу истифодаи корҳои дастаҷамона бо мақсади дар мактаббачагони хурдсол ташаккул додани арзишҳои маънавӣ-ахлоқӣ диққати ҷиддӣ зоҳир намудааст.

Унвонҷӯ бо боварӣ таъкид намудааст, ки барои ташаккули сифатҳои неки инсонӣ дар мактаббачагони хурдсол пеш аз ҳама муҳити солим, ризоияти маънавӣ, дӯстӣ, оромӣ ва чехракушодӣ бояд ҳукмфармо бошад, чунки ваҳдат дар коллективи мактаббачагон ҳама вақт зарур аст.

Ҷанбаи асосиро дар диссертатсия масъалаҳои хусусиятҳои махсуси ташаккули малакаи тарбияи ҷуръатнокии ахлоқӣ, моҳият ва мазмуни ташаккули малакаи тарбияи ҷуръатнокии ахлоқӣ, ташаккули малакаи ҷуръатнокии ахлоқии хонандагони синфҳои ибтидоӣ ҳангоми дарс ва корҳои беруназсинфӣ, тарбияи ҳисси қарзи инсонӣ ҳамчун воситаи муҳимми ташаккули ҷуръатнокии ахлоқӣ, асосҳои педагогии ҳамкориҳои мактаб ва оила дар ташаккули малакаи ҷуръатнокии ахлоқӣ, ғанӣ гардонидани малакаи ташаккули ҷуръатнокии ахлоқии мактаббачагони хурдсол дар корҳои гуногуни коллективона ташкил медиҳанд.

Муҳаққиқ бо дарки дурусти масъалаи таҳқиқшаванда иброз намудааст, ки шароити мусоирӣ гузариши ҷамъият ба сатҳи нави тараққиёти худ эҳёи анъана ва урфу одатҳои нава ва меъёрҳои ахлоқии умумиинсониро ба миён мегузорад. Дар диссертатсия истифодаи урфу одат ва анъанаҳои пешқадами миллии оилавӣ дар алоқамандӣ бо анъанаҳои нава амалӣ гардидааст. Ҳамзамон, унвонҷӯ дуруст изҳори ақида намудааст, ки имрӯз вазифаи илми педагогика ва олимону муҳаққиқон аз он иборат аст, ки анъанаҳои миллиро ҳаматарафа омӯхта, таҳқиқ намуда, ба онҳо баҳои воқеӣ диҳанд. Маҳз, бо дарназардошти гуфтаҳои болозикр унвонҷӯ корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ худро оид ба истифодаи урфу одат ва анъанаҳои пешқадами миллии оилавӣ дар тарбияи арзишҳои маънавӣ-ахлоқии мактаббачагони хурдсол ташкил намудааст.

Хулоса ва пешниҳодҳои ироагардида дар диссертатсияи мантиқан дуруст ва илман асноқ буда, дар натиҷаи гузаронидани озмоишҳои тӯлонӣ ба даст оварда шудаанд. Тавсияҳои пешниҳодгардида бо дарназардошти хусусиятҳои педагогӣ, психологӣ ва синнусоли мактаббачагони хурдсол ба шакл дароварда шуда, ба омӯзгорон ва падару модарон имкон фароҳам меоранд, ки тарбияи малакаи ҷуръатнокии ахлоқии мактаббачагони хурдсол дар сатҳи сифатан хуб ба роҳ монда шавад.

Кори таҳқиқотии анҷомдодашуда ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқ мебошад ва муаллифи он Саидзода Ниёзмӯҳаммад Саид барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот сазовор мебошад.

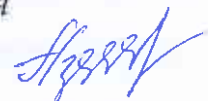
Муқарриз, номзади илмҳои
педагогӣ, дотсен, мудири
кафедраи забони русии
Донишгоҳи давлатии молия ва
иқтисоди Тоҷикистон

Нарӯзова Гулшан
Турсуновна

Имзои Г.Т. Наврӯзоваро тасдиқ мекунам

/Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии молия
ва иқтисоди Тоҷикистон

Шарипов У.А.

12.03.2024

Маълумот барои тамос: 734067, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов, 64/14, Тел: +992900900978 E-mail: navruzova72@mail.ru